პროლეტარიელო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ახალგაზრდა სტალინელი

ა. ბ. სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რაკომიტეტის, პარტიული და კომკავშირის კომიტეტების, პროფკომიტეტი და ადგილობრივ ორგანო

Ахалгазрада Сталинели — орган ректората, парткома, профкома, месткома и комитета ЛКСМ Тбилисского государственного университета имени И. В. СТАЛИНА

№ 11 (72) | გამოცემის მესამე წელი შაბათი, 20 მარტი, 1954 წ. | ფასი 20 კაპ.

მაქსიმალურად გამოვიყენოთ დარჩენილი დრო საკურსო და სადიპლომო შრომების მაღაღხარისხოვნად შესრულებისათვის, აქედანვე ვემზადოთ გამოცდებისათვის!

ვიბრძოლოთ, რათა წარმატებით დავამთავროთ მიმდინარე საწვავრო წელი!

ხალხის რჩეულნი

ამ დღეებში პრესაში გამოქვეყნდა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ცნობა 1954 წლის 14 მარტს ჩატარებული არჩევნების შესახებ. ამ არჩევნების შედეგები საბჭოთა დემოკრატიის, კომუნისტებისა და უპარტიოების ურყევი ბლოკის ახალი მრწყინვალე გამარჯვების უტყუარი მოწმობაა. საბჭოთა ადამიანებმა ერთსულოვნად მისცეს ხმა კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა ხალხის ერთგულ შვილებს—მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის მოწინავეებს, პარტიულ და საბჭოთა მუშაკებს, მეცნიერებს, ლიტერატურისა და ხელოვნების მუშაკებს.

საოლქო საარჩევნო კომისიებიდან მიღებული ცნობებით, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატების არჩევნებში მონაწილეობა მიიღო 120 797 826 კაცმა. უმაღლესი საბჭოს წინა არჩევნებთან შედარებით ამომრჩეველთა რაოდენობა 9 632 443 კაცით გაიზარდა. 1954 წ. 14 მარტის არჩევნებში მონაწილეობდა 9 687 816 ამომრჩეველთან მეტი, ვიდრე 1950 წ. მარტში ჩატარებულ არჩევნებში.

ხელ არჩევნებში მონაწილეობა მიიღო ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის 99,98 პროცენტმა, კავშირის საბჭოს არჩევნების ყველა საარჩევნო ოლქში კომუნისტებისა და უპარტიოების ბლოკის კანდიდატებს ხმა მისცა კენჭის ყრის მონაწილე ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობის 99,79 პროცენტმა, ხოლო ეროვნებათა საბჭოს არჩევნებში — 99,84 პროცენტმა. ამრიგად, კომუნისტებისა და უპარტიოების სახალხო ბლოკმა ამ არჩევნებში სრული და განუყოფელი გამარჯვება მოიპოვა.

არჩევნების შედეგებმა ახალი ძალით ცხადყო კომუნისტური პარტიის, საბჭოთა მთავრობისა და მთელი ჩვენი ხალხის მტკიცე და ურყევი ერთიანობა.

ისევე როგორც ჩვენი დიადი სამშობლოს ყოველ კუთხეში, საბჭოთა საქართველოშიც არჩევნები უდიდესი პოლიტიკური აქტივობის ვითარებაში ჩატარდა. ამ არჩევნებში ჩვენი რესპუბლიკის მშრომელებმა კიდევ ერთხელ დაამტკიცეს თავიანთი ერთგულება კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობისადმი, დაამტკიცეს, რომ ისინი მზად არიან პრაქტიკულად განახორციელონ პარტიისა და მთავრობის მიერ დასახული ახალი დიდი ამოცანები.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს 1954 წლის 14 მარტს არჩეულ დეპუტატთა შემადგენლობა საუკეთესოდ ადასტურებს, რომ ჩვენს ქვეყანაში მთელი ძალაუფლება ხალხს ეკუთვნის. საბჭოთა ხალხს დიდი ალფრთოვანებით აირჩია უმაღლესი საბჭოს დეპუტატებად კომუნისტური პარტიისა და მთავრობის ხელმძღვანელები, ჩვენი გმირი მუშათა კლასის, სახელოვანი კოლმეურნე გლეხობისა და საბჭოთა ინტელიგენციის ღირსეული წარმომადგენლები. სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატთა შემადგენლობა მკერმეტყველურად მოწმობს იმას, რომ ჩვენი სახელმწიფოს საათვეში დგანან იხეთი ადამიანები, რომელთაც საქმით დაამტკიცეს, რომ მზად არიან ერთგულად ემსახურონ ხალხს, რომ მათ შეხწევთ უნარი განახორციელონ პარტიისა და მთავრობის პოლიტიკა.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს ახლად არჩეული დეპუტატები თავიანთი საპატიო და პასუხსაგები მოვალეობის შესრულებას იწყებენ მაშინ, როცა კომუნისტური პარტია და საბჭოთა მთავრობა მთელ ძალებს რაზმავენ სოციალისტური ეკონომიკისა და კულტურის შემდგომი განვითარებისათვის, ხალხის კეთილდღეობის განუხრელი გაუმჯობესებისათვის საბრძოლველად. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XIX ყრილობის დირექტივებში, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის სექტემბრის პლენუმის დადგენილებაში, პარტიისა და მთავრობის შემდგომ გადაწყვეტილებებსა და საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ამასწინათ ჩატარებული პლენუმის გადაწყვეტილებებში მოცემულია ჩვენი ქვეყნის შემდგომი წინსვლის საბრძოლო პროგრამა. საბჭოთა ხალხი თავდადებით იბრძვის ამ დიადი პროგრამის განხორციელებისათვის და ლენინ-სტალინის დროშით, კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით მიდის წინ, კომუნიზმის გამარჯვებისაკენ.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმში

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს წარდგინებით შექმნა სსრ კავშირის უმაღლესი განათლების საერთოსაკავშირო სამინისტრო სსრ კავშირის კულტურის სამინისტროს უმაღლესი განათლების მთავარი სამმართველოსა და სამეცნიერო სპეციალურ სასწავლებელთა სამმართველოს დაწესებულებების, ორგანიზაციებისა და საწარმოების ბაზაზე.

სსრ კავშირის უმაღლესი განათლების სამინისტროს გადაეცა სასწავლებლები, დაწესებულებები, ორგანიზაციები და საწარმოები. სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მიერ დამტკიცებული სიით.

სსრ კავშირის უმაღლესი განათლების მინისტრად დაინიშნა ამხ. ვიაჩესლავ პეტრეს-ძე **ელიუტინი.**

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა ამხ. გიორგი თევდორეს-ძე **ალექსანდროვი** დანიშნა სსრ კავშირის კულტურის მინისტრად.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა გაათავისუფლა ამხ. პ. კ. **პონომარენკო** სსრ კავშირის კულტურის მინისტრის მოვალეობისაგან, ყაზახეთის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივნად მისი არჩევის გამო.

უკრაინის რუსეთთან შეერთების 300 წლისთავის აღსანიშნავად

საბჭოთა ხალხის ღია სხდომა

ამაზე ნაბეჭდი ჩატარდა ფილოლოგიის ფაკულტეტის სამეცნიერო საბჭოს ღია სხდომა, მიძღვნილი უკრაინის რუსეთთან შეერთების 300 წლისთავისადმი.

ფაკულტეტის დეკანმა, დოც. ი. პოკლონსკიმ შესავალი სიტყვის შემდეგ მოხსენებები წაიკითხეს: დოც. ბ. კონრადმა თემაზე—„უკრაინის და საქართველოს ლიტერატურულ ურთიერთობათა ისტორიიდან", პროფ. ს. ბერდიევმა თემაზე—„უკრაინის რუსეთთან შეერთების 300 წლისთავი", ფილოლოგიურ მეცნიერებათა კანდიდატმა ლ. ხატიაშვილმა თემაზე—„ტ. შევჩენკოს ლექსიკის დახასიათებისათვის", ასისტენტმა ი. იაკოვლევმა—„ბ. გორკი და მ. კოცუბინსკი".

შემდეგ მოკრძალებით გამოიდგეს ოდესის უნივერსიტეტის ყოფილი სტუდენტები, ამჟამად ჩვენი უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებლები.

სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენცია

გუშინ უნივერსიტეტის საკუტო დარბაზში შედგა უნივერსიტეტის სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენცია, მიძღვნილი უკრაინის რუსეთთან შეერთების 300 წლისთავისადმი.

მოხსენებები წაიკითხეს სტუდენტებმა: ჯ. ოდიშელმა თემაზე—„რუსეთთან უკრაინის შეერთება და მისი ისტორიული მნიშვნელობა", ნ. თუშიშვილმა თემაზე—„უკრაინისა და საქართველოს კულტურული ურთიერთობის ისტორიიდან", ვ. ვეფხვაძემ თემაზე—„უკრაინისა და საქართველოს სს რესპუბლიკის სამეურნეო ურთიერთობა".

დასასრულს ნაჩვენები იქნა კინოფილმი—„ბოგდან ხმელნიცკი".

გაერთიანებულ სხდომაზე

ჩატარდა ფილოლოგიის ფაკულტეტის სტუდენტთა სამეცნიერო წრეების გაერთიანებული სხდომა, რომელიც მიეძღვნა უკრაინის რუსეთთან შეერთების 300 წლისთავს.

ფილოლოგიის ფაკულტეტის III კურსის სტუდენტ ი. ბოგომოლოვის შესავალი სიტყვის შემდეგ წაკითხული იქნა შემდეგი მოხსენებები—„რუსეთ-უკრაინული პოლიტიკური ურთიერთობის გაძლიერი პირველ რუსულ გაზეთში" (მოახსენებელი V კურსის სტუდენტი დ. გეელესანინი), „ლესია უკრაინკა საქართველოში" (მოახსენებელი III კურსის სტუდენტი მ. დავარაშვილი), „დაფთ გურამიშვილი უკრაინაში" (მოახსენებელი IV კურსის სტუდენტი ელ. ტატიშვილი), „ტარას შევჩენკო—უკრაინელი დემოკრატი პოეტი" (მოახსენებელი IV კურსის სტუდენტი ლ. ტარასიანეკი).

სურათზე: ისტორიის ფაკულტეტის V კურსის ფრიდონიანი დიპლომანტი სტუდენტები: ნ. ნაკეთილა და ნ. ზებიაშვილი ისტორიულ მეცნიერებათა კანდიდატ კ. მაჭარაძისგან კონსულტაციას უუწევლენ სსრ კავშირის ისტორიის კაბინეტში.

ფოტო ბ. ბაკრაძისა

ახალი კაბინეტი

გეოდეზიისა და კარტოგრაფიის სწავლების გაუმჯობესების მიზნით მიმდინარე სასწავლო წლის დასაწყისიდანვე ჩვენს უნივერსიტეტში შეიქმნა გეოდეზიისა და კარტოგრაფიის კაბინეტი.

ეს კაბინეტი მომსახურებას უწევს გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტის როგორც გეოგრაფიულ, ისე გეოლოგიურ განყოფილებათა სტუდენტებს გეოდეზიის, კარტოგრაფიის, ეკონომიური კარტოგრაფიის, ეკლიზური ხატვისა და ხაზვის სწავლებაში. იგი მოწყობილი იქნა დოც. ალ. ასლანიკაშვილის მიერ შემუშავებული პროექტის მიხედვით. მისი უშუალო ხელმძღვანელობით დამზადდა განსაკუთრებული კონსტრუქციის სპეციალური ავეჯი: სტუდენტთა სამხაზველო მაგიდები და შესაფერი სკამები, სტუდენტთა ნამუშევრების შესანახი კარადა, გეოდეზიური ხელსაწყოების შესანახი კარადა, ნიგნებისა და რუკების კარადები; კაბინეტის მეცნიერთანამშრომლებისთვის მოწყობილია სპეციალური სამუშაო მაგიდები რუკათაცავი სათავსოებით. სათანადოდ მოეწყო კაბინეტის განათება-დაბნელება. კინოფილმების, დიასპოზიტივებისა და კარტოგრაფიული პროექციების სადემონსტრაციოდ მოწყობილია სპეროექციო ეკრანი. დადგმელია რუკების გადასაღები მაგიდა და პანტოგრაფები.

ახალ კაბინეტში ყველა პირობაა შექმნილი სტუდენტთა ლაბორატორიულ-პრაქტიკული და დამოუკიდებელი მუშაობისათვის. მხეკოვანი მეცნიერის დოც. ს. ცხაკაიას, დოც. ალ. ასლანიკაშვილისა და ასისტენტ ვ. ჭეიშვილის ხელმძღვანელობით სტუდენტები იღებენ გეოდეზიურ ინარიცებზე მუშაობის ჩვევებს, სწავლობენ რუკათა შედგენის ტექნიკას, ეუფლებიან ხაზვის მეთოდებსა და ესკიზური ხატვის ხერხებს. სტუდენტები დ. ტაბიძე, რ. შენგელია, ლ. სიენიშვილი, ბ. ტაბატაძე, ა. დავთაშვილი და სხვები, რომლებმაც კარგი ცოდნა გამოამჟღავნეს კარტოგრაფიის გამოცდაზე, აწარმოებენ კარტოგრაფიული პროექტების გამოთვლასა და აგებას.

კაბინეტის ხელმძღვანელობით ლ. ლაზარაშვილი, დ. კეკენაძე, ვ. მახარაშვილი, ბ. ლობაშვილი, გ. ბერიკეკი და სხვანი, რომლებმაც ფრიადებზე ჩააბარეს გამოცდა გეოდეზიაში და აშკარად ემზადებიან საზაფხულო საველე ტოპოგრაფიული პრაქტიკისათვის. ეი, სამუშაო მაგიდას ეუბნ პირველკურსელი ბ. ლორთქიფანიძე, რომელმაც შესანიშნავად უპასუხა გეოდეზიის გამოცდაზე. ახლა იგი სწავლობს რუკათმოძღვრობის ტექნიკას, რათა თეორიული დალაბორატორიული ცოდნა მოხერხებულად გამოიყენოს ველზე.

კაბინეტს, რომელსაც მომსახურებას უწევენ უფროსი ლაბორანტი გ. კობიაშვილი და ლაბორანტი ქ. ქოჩლაძე, აქვს საკმაოდ მდიდარი ბიბლიოთეკა, სპეციალური ხელსაწყო-იარაღები და ავეჯი. სწავლების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით გამოწერილია კიდევ 30 000 მანეთის ღირებულების ახალი კონსტრუქციის გეოდეზიური და კარტოგრაფიული ხელსაწყოები.

ახლად შექმნილი კაბინეტი ჩვენს უნივერსიტეტში წარმოადგენს გეოდეზიისა და კარტოგრაფიის ფართო პოპულარიზაციის ნამდვილ კერას.

რომან ავდონიჩილაძე

სტუდენტთა სამეცნიერო საზოგადოებაში

აპრილის პირველ ნახევარში უნივერსიტეტში ჩატარდება **სტუდენტთა XVI** სამეცნიერო კონფერენცია. პლენარული სხდომის შემდეგ ერთი კვირის განმავლობაში გაგრძელდება სამეცნიერო მოხსენებების კითხვა საზოგადოების 14 სექციასა და 2 ქვესექციაში. სულ წაკითხული იქნება 200-ზე მეტი მოხსენება. მოხსენებათა თეზისები მზადაა და უკვე იბეჭდება.

ჩვენი უნივერსიტეტის კონფერენციაში მონაწილეობის მისაღებად მოწვეულია მოსკოვის, ლენინგრადის, კიევის, ბაქოს, ერევნის, ვილნიუსის, ტარტუს უნივერსიტეტების სტუდენტთა სამეცნიერო საზოგადოების წევრები.

ედანკოს სახელობის ლენინგრადის უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტის სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობის მისაღებად უკვე გაემგზავრა ჩვენი საზოგადოების დელეგაცია.

ამ დღეებში ვილნიუსის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მუნეპისტეტველების ფაკულტეტის სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობის მისაღებად გაემგზავრება ბიოლოგიის ფაკულტეტის სამეცნიერო წრის დელეგაცია.

ასევე ჩვენი სამეცნიერო საზოგადოების დელეგაცია მონაწილეობას მიიღებს ტარტუს უნივერსიტეტის სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციის მუშაობაში.

ამჟამად უნივერსიტეტში ტარდება გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტისა და ალ. წულუკიძის სახელობის ქუთაისის პედაგოგიური ინსტიტუტის გეოგრაფიის ფაკულტეტის სტუდენტთა II გაერთიანებული კონფერენცია.

შეგნებული დისციპლინისა და წესრიგის უზრუნველსაყოფად

მისაბაძი ამხანაგობა

1952 წლის სექტემბერი იყო, როცა რევაზ ანანიშვილმა სწავლა ეკონომიურ ფაკულტეტზე დაიწყო. პირველ დღეებში იგი ლექციებზე დადიოდა და სემინარებზე ფაქტურ მონაწილეობას იღებდა. მაგრამ შემდეგ უნივერსიტეტში სიარულს თითქმის თავი მიანება და „ვეკაკობა“ დაიწყო.

— რევაზ, დაუკვირდი, რას ჩადიხარ, განა შესაძლებელია ასეთი იქცეოდეს საბჭოთა სტუდენტი? — ეუბნებოდნენ მას თანაკურსელი მეგობრები.

— თავი დამანებეთ, ჩემი საქმე მე კარგი, რას შემიძლია ნდა... თქვენ თქვენს საქმეს მიხედეთ. — ამბობდა გაბარზებული რევაზი, როცა მეგობრებისგან ასეთი კეთილი სიტყვები ესმოდა.

გაიდო დრო. იანვრის საგამოცდო სესიებიც დაიწყო. რევაზ ანანიშვილის კურსის ამხანაგებმა წარმატებით ჩააბარეს გამოცდები. ხოლო რევაზი — ჩამორჩა. მან ერთ საგანში შეფასება „2“ მიიღო.

— ახლა რას იტყვი, თავი დაგანებთან? ეს მოგეხმართან საგნის მომზადებაში? — ეკითხა რეზოს მისმა ახლობელმა მეგობარმა მიხეილ ფაჩანაშვილმა, რომელმაც საგამოცდო საგნები წარმატებით ჩააბარა.

ამ სიტყვებზე გაგონებაზე რევაზი დაფიქრდა და თქვა:

— მე დავამაგე, ჩემო მიხეილ, რომ არ გავიზიარე შენი და სხვა თანაკურსელი ამხანაგის თუ მეგობრის კეთილი სურვილი, რომელიც მე ამ მარცხისაგან გადამარჩენდა. გთხოვთ დამეხმაროთ, რათა განმეორებითი გამოცდა კარგად ჩავაბარო. მე მხოლოდ ახლა დავრწმუნდი, რომ ასე მოუკა ყველს, ვინც ამხანაგებს, მეგობრების კეთილ სურვილებს არ გაიზიარებს. ვინც იგნორებს და არაფრად არ ჩაგდებს მეგობრების რჩევა-დარიგებებს.

მართლაც ამ მარცხმა ჩააფიქრა რეზო. იგი ამის შემდეგ იღებს ყველა ამხანაგის სამართლიან შენიშვნას. ლექციებ-სემინარებს ეკრცელა, კარგადაც სწავლობს და აქტიურ მონაწილეობას იღებს ფაკულტეტის საზოგადოებრივ საქმიანობაში.

მეგობრობაც ხომ ასეთი უნდა.

ერთხელ რევაზის კურსზე ავად გახდა ულიანაშვილ კილიფთარი. მისი ავადმყოფობის დროს მას ხშირად ნახულობდნენ თანაკურსელები.

როგორც კი ავადმყოფი გამოჯანმრთელდა, მეგობრები ნ. კვანტალიანი და ნ. ჩარაკა დაეხმარნენ ულიანაშვილს ავადმყოფობის პერიოდში განვლილი მასალების ათვისებაში, რათა თანაკურსელი მეგობარი სწავლას არ ჩამორჩენოდა და აკმაყ ფრიადებზე ჩაბარებინა გამოცდები. ე. ქილიფთარმა მარილაც ყველა საგამოცდო საგანში შეფასება „ფრიადი“ დაიმსახურა. აი, ნამდვილი მეგობრობა, ამხანაგობა.

ასეთი მეგობრობით უნდა ცხოვრობდეს ჩვენი ახალგაზრდობა.

ნ. ნუგზარაძე

მეგობრულმა გაკიცხვამ დადებითად იმოქმედა

ლილა. სტუდენტების პირველი კურსელის ერთ-ერთ ოთახიდან ბილოდგიის ფაკულტეტის პირველკურსელი გოგონები გამოვიდნენ. უნივერსიტეტში მიდიან. დერეფანში მათ თანაკურსელი ამხანაგი ელენე ბოროკი შეეხვედათ.

— როგორც ჩანს, შენ დღეს არ აპირებ წამოსვლას, — შენიშნა ერთმა მათგანმა.

— კო, პირველ საათზე არ მოვდივარ... მერე რა... არც თუ ისე ხშირად ვაცდენ... ესეც არ იყოს! — ოქვენ ვინ გეკითხებათ?! — უპასუხა ელენემ იმ ადამიანის გულგრილი კილოთი, რომელმაც იცის, რომ დანაშაულს ჩადის, მაგრამ არაფრად მიიჩნევა ეს.

— რა დაუკვირებლად მსჯელობ: რა საბუთია? — „ოქვენ ვინ გეკითხებათ“; ჩვენ ხომ ერთად ვცხოვრობთ, ერთად ვშრომობთ, ვაწყვლობთ. განა ერთიმეორისაგან განკერძოებული საქმეები გვაქვს? — „გაუჯავრდა ახლა მეორე ამხანაგი ელენეს, — იქნება დაგავიწყდა, რომ დღეს პირველი შეცდენერობა-პრაქტიკემი ჩვენ ნარეთია ანატომიაში; ახლი მასალა ეიხსნება, რამდენიმე ახალ პრეპარატს გავსინჯავთ მიკროსკოპთან, ჩაეხატავთ... ეს მასალა აუცილებლად „ეღსდენი“ გვექნება. ამას გარდა, შენ წინა პრაქტიკუმებზეც არ ყოფილ. როგორ ფიქრობ...

ელენე უსიტყვოდ უსმენდა ამხანაგს.

— მაინც რაა მიზეზი, რომ არ მოდიხარ?

ელენე დაიბნა. აღარ იცოდა, რით ეპასუხა ამხანაგის ამ კითხვაზე.

— „მიზეზი?! მიზეზზე იგი არც დფიქრებულა: მისთვის ამ „ეუთს“ არც ანსიგობდა ასეთი რამ. მას მხოლოდ სურდა ეშოდა, ეს ფიქრი მომავლში ბეკრს გვაკლებს. კიდევ არიან ჩვენ შორის წესრიგის დამრღვევნი; დროზე მიეხედოთ მათ, უყურადღებოდ არ დაეტოვოთ წესრიგის დარღვევის არც ერთი შემთხვევა, რათა ეს წესრიგსაც ეს ადგილი ეჭიროს. ყველი მეტრე დანაშაულებრივი ქმედა ჯგუფის და ამხანაგთა მსჯელობის საგნად ოდენ გახდეს, თორემ როგორ ერთი დანაშაული შეეტანნეველი რჩება, ეს უბიძგებს ზოგიერთს მეორე, უფრო მძიმე დანაშაულისაკენ.

შეეკმნათ წესრიგის დამრღვევთა წინააღმდეგ საზოგადოებრივი გაკიცხვის ატმოსფერო. მივაღწიოთ იმას, რომ უნივერსიტეტის ყველა სტუდენტი სანიმუშო იყოს თავისი ყოფა-ქცევით.

ზ. ბუბგბურიძე

ეს ფაქტი ბევრს გვაკლებს

დღის წესრიგში შეტად საყურადღებო საკითხი იდგა. კრებას უნდა განეხილა დისციპლინის დამრღვევ და ლექციებ-სემინარების უმიზეზოდ გაცდენ სტუდენტთა საკითხი. მოსალოდნელი იყო, რომ კრებაზე გამოსული სტუდენტები გულმართლად ამხელდნენ დისციპლინის დამრღვევ ამხანაგებს, დანახებდნენ ასეთ ამხანაგებს მათი საქციელის უმსგავსობას და ამით ხელს შეუწყობდნენ მათ, შეეგნოთ ის დანაშაული, რამაც ისინი აქამდე მიიყვანა. მოლოდინი არ გამართლდა. კამათში გამოსულთა უმეტესობა შეეკედა „დათვური“ სამსახური გაეწია ამხანაგებისათვის და შეენიღბა მათი უმსგავსო საქციელი.

განა თ. ბიბილური და ვ. ბექაური, რომელთა გამოსვლა არაკრიტიკული იყო, განა ჩვენ ყველანი ფ. ბერიძისა, ტ. ჭინტერაისა, ზ. ქაჯაიას და ზ. ჩილაჩავას კარგი მეგობრები და ამხანაგები არა ვართ? განა ჩვენ მათთვის კარგი არა ვასურეს? — „აუცილებლად!..

მაგრამ ჩვენ ყველგან ნამდვილი მეგობრობა, ნათლად ვერ ვერკვევით იმაში, თუ რას ეუბნებიან მეგობრებს ასეთი არაობიექტურობისთვის და „დათვური“ სამსახურით. ვხედავდით თუ არა ჩვენ, რომ ფ. ბერიძე სწორი გზით არ მიდიოდა. ვიცოდით თუ არა, რომ მას ასეთ საქციელს არ ამატებდნენ ენა, თუ ვიცოდით, რა ზომები მიეღოთ მის გამოსასწორებლად. სად იყო ჯგუფისა და კურსის კომკავშირული ორგანიზაციები, რა აღმზრდელობითი მუშაობა ჩატარეს მათ დისციპლინის დამრღვევ სტუდენტებთან? ვიფიქრეთ ერთხელ მაინც, რომ ასეთ სტუდენტებზე ჯანსაღი ამხანაგური გაკიცხვა დადებით შედეგს გამოიღებდა? რასაკვირველია, არა! ამ კრებაზე ფ. ბერიძემ აღიარა თავისი დანაშაული, პატიებაც ითხოვა, ბევრმა ამხანაგმაც ისურვა, რომ არ გაერიცხათ იგი უნივერსიტეტიდან, მაგრამ უკვე გვიან იყო, მას ისეთი დანაშაული ჰქონდა ჩადენილი, რომ სტუდენტს არამც და არამც არ ეპატიებ. ამხანაგებს დროზე რომ გვერჩია მისთვის, მიგვეთითებინა ნაკლზე, ალბათ ასეთი შედეგი არ დამთავრდებოდა საქმე.

ეს ფაქტი მომავლში ბევრს გვაკლებს. კიდევ არიან ჩვენ შორის წესრიგის დამრღვევნი; დროზე მიეხედოთ მათ, უყურადღებოდ არ დატოვოთ წესრიგის დარღვევის არც ერთი შემთხვევა, რათა ეს წესრიგსაც ეს ადგილი ეჭიროს. ყველი მეტრე დანაშაულებრივი ქმედა ჯგუფის და ამხანაგთა მსჯელობის საგნად ოდენ გახდეს, თორემ როგორ ერთი დანაშაული შეტანნეველი რჩება, ეს უბიძგებს ზოგიერთს მეორე, უფრო მძიმე დანაშაულისაკენ.

შეეკმნათ წესრიგის დამრღვევთა წინააღმდეგ საზოგადოებრივი გაკიცხვის ატმოსფერო. მივაღწიოთ იმას, რომ უნივერსიტეტის ყველა სტუდენტი სანიმუშო იყოს თავისი ყოფა-ქცევით.

ვ. ბელეიშვილი,
უნივერსიტეტის ალკ კომიტეტის მდივნის მოადგილე.

მეგობრულ დავიცვათ კომუნისტური მორალი

ჩვენი უნივერსიტეტის სტუდენტთა კოლექტივი დიდ და სასარგებლო მუშაობას ეწევა. იგი საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა მთავრობის ყოველდღიურ ზრუნვას ბეჯითი სწავლითა და საზოგადოებრივი შრომით პასუხობს. ჩვენი უნივერსიტეტის აღზრდილები ცოტანი რიცხვი არიან, რომელთაც თავი გამოიჩინეს მათი სპეციალობის მიხედვით დაკისრებულ შრომით საქმიანობაში.

ჩვენს უნივერსიტეტში ასობით და ათასობით არიან სწავლობა და საზოგადოებრივ საქმიანობაში აქტიური, მაღალი მორალური თვისებების მქონე სტუდენტები. ყველასათვის სანიმუშონი არიან. მაგალითად, მექანიკა-მათემატიკის ფაკულტეტის მეოთხე კურსის სტუდენტი ოთარ ნაფეტწარიძე, ისტორიის ფაკულტეტის მეორე კურსის სტუდენტი ილია ბარბაქაძე, გეოგრაფია-გეოლოგიის ფაკულტეტის მესამე კურსის სტუდენტი შერან ბერიძე, ქიმიის ფაკულტეტის მესამე კურსის სტუდენტი ნანული სვანიძე და მრავალი სხვა.

კომუნისტური მორალის დაცვის სადარაჯოზე ყოფნა საბჭოთა ადამიანის სახატო მოვალეობაა. კომუნისტური მორალი გამოიქედა და განვითარდა კაპიტალისტური წყობილების ჩრდილოეთ მეშვიდა კლასის გმირულ ბრძოლაში, იგი პროლეტარული რევოლუციის უდიდესი მონაპოვარია. ვ. ი. ლენინი გვასწავლიდა, რომ კომუნისტური ზნეობა, რომელიც პროლეტარიატის კლასობრივი ბრძოლის მოთხოვნილებიდან და ინტერესებიდან წარმოიშობა, ემსახურება ძველი ექსპლოატატორული საზოგადოების დანგრევას და ახალი კომუნისტური საზოგადოების აშენებას.

რუსეთის ახალგაზრდობის კომუნისტური კავშირის მესამე ყრილობაზე ვ. ი. ლენინი მოითხოვდა, რომ კომუნისტური მორალის აღზრდაც ბრძოლის საქმიანობაში, ყოველდღიურ ცხოვრებაში წარმოებულიყო და არა ცარიელი ლაპარაკი, ტკბილი სიტყვებით. მართლაც, ადამიანის მორალური სახე იმით კი არ გაიზომება, თუ როგორ იცის მან მორალის ესა თუ ის მოთხოვნა, არამედ იმით, თუ როგორ ასრულებს მას.

ვ. ი. ლენინი
3. ბელეიშვილი,
უნივერსიტეტის ალკ კომიტეტის მდივნის მოადგილე.

★

იტყვიან ხოლმე — დიდ ოჯახში ზოგჯერ ერთი მახინჯიც გამოიერევო. ჩვენს უნივერსიტეტშიც მოიძებნებიან ასეთები. ისინი თუმცა ერთიულელნი არიან, მაგრამ თავიანი ცუდი საქციელით მაინც სახელს უტეხენ ჩვენს სტუდენტობას. ამ უკანასკნელ დრომდე ჩვენი უნივერსიტეტის სტუდენტთა ჯანსაღი კოლექტივის წევრებად ითვლებოდნენ, მაგალითად, ყოფილი სტუდენტები — ფ. ბერიძე, ნ. გიორგობაძისა და ტ. ქორქია, მაგრამ მათი უწესო მოქმედება იმ ზომამდე მივიდა, რომ ისინი ზედმეტი აღმორნდნენ უნივერსიტეტის კოლექტივისათვის. არაამბავი, ხულიგნური მოქმედება ჩაიდინეს სტუდენტთა ქალაქში მცხოვრებმა სტუდენტებმა კ. ელიზბარაშვილმა, პ. ბერიშვილმა და შ. სულთანშვილმა, როდესაც მთავარ მდგომარეობაში მყოფნი ერთმანეთს წაეხლართნენ. ზოგიერთ სტუდენტს მეგობრობისა და ამხანაგობის გრძნობა ისე ეშინის, როგორც ეს გიგეგს ფილოლოგიის ფაკულტეტის სტუდენტებმა ამ. ინანიშვილმა და შ. შარაშენიძემ, რომლებმაც სტუდენტისათვის სახელის გაბედეხი, დანაშაულებრივი მოქმედება ჩაიდინეს; ამ. ინანიშვილმა შეცდომაში შეიყვანა პროფ. ა. ჩხეიძე და შ. შარაშენიძის ნაცვლად ჩაბარა გამოცდა XIX საუკუნის რუსული ლიტერატურის ისტორიაში.

სტუდენტისათვის შეუფერებელი საქციელის ასეთი ცალკეული გამოვლინებანი, რა თქმა უნდა, უცხოა და სრულებითაც არაა დამახასიათებელი ჩვენი უნივერსიტეტის სტუდენტთა ფართო კოლექტივისათვის; ისინი ერთიულებს შეადგენენ. მაგრამ ამით დაშვიდება არ შეიძლება. ცხადია, თითოეული ასეთი გამოვლინება ცხელი შანთით უნდა ამოიდგაოს. ამასთან ერთად (და განსაკუთრებით) საჭიროა უდისციპლინობის ესულ მეორეი გამოვლინებისთვისაც ყურადღების მიქცევა, მათ წინააღმდეგ ყოველდღიური ბრძოლა. ზოგიერთი სტუდენტს წესრიგის დარღვევად არ მიიჩნია ისეთი მოვლენები, როგორიცაა: სტუდენტის ბილეთის დაკარგვა, ბიბლიოთეკაში წიგნის ჩაბარების ვადის დარღვევა, უფროსებთან შელაპარაკება, კრების გაცდენა, დავალების შეუსრულებლობა და სხვ. ალმაშფოთებელი იყო ისტორიის ფაკულტეტის მეკავე კურსის სტუდენტის კ. მაღრაძის საქციელი, რომელმაც ქ. ბაქოში მიველებული თვითშემოქმედებითი კოლექტივი დატოვა და მის ნაცვლად ცახეთში საქეიფოდ წავიდა. ამ რამდენიმე დღის წინ აღმოსავლეთმცოდნეობის ფაკულტეტის მეოთხე კურსის სტუდენტმა თ. ჩხეიძემ არ შეასრულა უნივერსიტეტის დარაჯის მითითება და დადგენილი წესი დაარღვია.

უნივერსიტეტის კომკავშირული ორგანიზაციის წინაშე სერიოზული ამოცანები დგას ახალგაზრდობის აღზრდის საქმეში. ზოგჯერ კომკავშირელ აქტივისტები, კომკავშირელები შემართველენ დამოკიდებულებაა ინენენ საზოგადოებრივი წესრიგის დამრღვევთა მიმართ. თითოეული ასეთი ფაქტი კომკავშირული ორგანიზაციის, პირველ რიგში, კომკავშირული ჯგუფის მსჯელობის საგანი უნდა გახდეს. ამას კი ზოგიერთი ფაკულტეტის კომკავშირული ორგანიზაცია არ აკეთებს, მაგალითად, ეკონომიკის და ფილოლოგიის (ქართული ენა-ფილოლოგიის) ფაკულტეტების ალკკ ორგანიზაციები.

უნივერსიტეტის კომკავშირული ორგანიზაციამ საბჭოთა მორალის პრაქტიკაზე ისე უნდა მოაწყოს, რომ სტუდენტმა გაზეთიერებულად კი არ ისწავლოს მაინი რაობა და მნიშვნელობა, არამედ ორგანულ ჩვევად აქციოს მისი განხორციელება. ცნობილია, რომ მორალი რაღაცის შეზღუდვას ნიშნავს. საზოგადოების ინტერესები ზღუდავს ამა თუ იმ ცალკეული პიროვნების სხვადასხვა მოთხოვნილებებს, რომლებიც წინააღმდეგობაში არიან საზოგადოების საერთო ინტერესებთან. ამიტომ მორალის დაცვისათვის საჭიროა ნებისყოფის გამომუშავება, მაინ აღზრდა. საბჭოთა მორალი ყველაზე მოწინავე საზოგადოების ინტერესებს გამოხატავს, იგი საბჭოთა ადამიანის ბუნებას სავსებით შეესაბამება. საჭიროა, ყოველმხრივ და თავდადებით დაეცვათ და განვამტკიცოთ იგი.

აი, რა გვაკლია

უნივერსიტეტის, და საერთოდ, რომელიც ბნეგბავთ უმაღლესი სასწავლებლის სტუდენტი სანიმუშო უნდა იყოს თავისი ყოფა-ქცევით. მაგ, ვინაც უნდა უჩვენოს ახალგაზრდობას ზრდილობისა და თავდაბლობის მაგალითი, თუ არა სტუდენტმა, რომელსაც საამისოდ სათანადო ცოდნაც გააჩნია და პირობებიც.

ჩვენი სტუდენტობის უმრავლესობა მართლაც სანიმუშოა, მაგრამ, სამწუხაროდ, ზოგი ისეთიც ეურევა, რომლებიც მთელ სტუდენტ ახალგაზრდობას უტეხს სახელს.

მთავარი ისაა, რომ დისციპლინის დამრღვევთა შესახებ ჩვენთან, სტუდენტთა კოლექტივში, შექმნილი არ არის საზოგადოებრივი აზრი, მათი გაკიცხვის ატმოსფერო. ზოგჯერ ნახავთ, რომ ერთი ამხანაგი წესრიგს არღვევს, ან პირდაპირ დანაშაულს ჩადის, სხვები კი გულგრილად შესცქერიან და ზოგჯერ აქებენენ კიდეც მას. ამიტომ ზოგი იქამდე მიდის, რომ თავს დანაშაულდაც აღარ ცნობს და წესრიგისაკენ მომშოდებელს პირიქით შეტევეს ხოლმე.

ამასწინათ ქართული ენის კაბინეტში ერთ-ერთი პირველკურსელი სტუდენტი ეფე თითქოსდა „ხუთრიანი ხელ ეკერეხდა თავის ამხანაგ ქალს, დანარჩენები კი სეირს ეყურებდნენ. როცა მას წესრიგისაკენ მოუწოდეს, თავი ამაყად და გამომწვევადაც კი დიჭირა...

როგორც ცნობილია, ფილოლოგიის ფაკულტეტის ორი სტუდენტი ამ დღეებში გაირიცხა უნივერსიტეტიდან იმის გამო, რომ ერთი მთგანი მეორის მაგივრად გავიდა გამოცდის ჩასაბარებლად. დანარჩენ ამხანაგებს სიფხიზლე რომ გამოეჩინათ და, საშუალება არ მიეცათ მათთვის ასეთი დანაშაულის ჩადენისა, უფიდოდ მეგობრულ სამსახურს გაუწევდნენ მათ და, მაშინ ხომ საქმე ასე საეჭვლო შედეგითაც არ დამთავრებულიყო? ამიტომაა საჭირო წესრიგის დამრღვევთა დროზე გაკიცხვა. ყველი მეტრე დანაშაულებრივი ქმედა ჯგუფის და ამხანაგთა მსჯელობის საგნად ოდენ გახდეს, თორემ როგორ ერთი დანაშაული შეტანნეველი რჩება, ეს უბიძგებს ზოგიერთს მეორე, უფრო მძიმე დანაშაულისაკენ.

ეს ფაქტი მომავლში ბევრს გვაკლებს. კიდევ არიან ჩვენ შორის წესრიგის დამრღვევნი; დროზე მიეხედოთ მათ, უყურადღებოდ არ დატოვოთ წესრიგის დარღვევის არც ერთი შემთხვევა, რათა ეს წესრიგსაც ეს ადგილი ეჭიროს. ყველი მეტრე დანაშაულებრივი ქმედა ჯგუფის და ამხანაგთა მსჯელობის საგნად ოდენ გახდეს, თორემ როგორ ერთი დანაშაული შეტანნეველი რჩება, ეს უბიძგებს ზოგიერთს მეორე, უფრო მძიმე დანაშაულისაკენ.

ზ. ბუბგბურიძე

ასეთი რამ აღარ განმეორდება

ჩვენი უნივერსიტეტის მრავალრიცხოვანი კოლექტივის, ჩვენი ამხანაგებისა და მასწავლებლების წინაშე უნდა ვალიარო, რომ ეს საბჭოთა სტუდენტისათვის შეუფერებელი საქციელის გამო საკადრისი სასჯელი მივიღე უნივერსიტეტის რექტორატისაგან.

ამასწინათ მე დავარღვიე საზოგადოებრივი წესრიგი — სტუდენტთა ქალაქის ტერიტორიაზე, სადაც მაშინ ვცხოვრობდი, ღამის 2 საათსა და 30 წუთზე ვამოვკაფიდი ნალინენი ამხანაგ შ-სთან ერთად, რომელიც თავის ოთახში მივაცილე. ჩემს ამხანაგ შ-სთან ცხოვრობდნენ ჩემი ჯგუფის სტუდენტები, რომლებთანაც შელაპარაკება მომიხდა და ამით მყუდროება დავურღვიე ჩემს ამხანაგებს.

ახლა კარგად მესმის, რომ ასეთი ქმედა დაუშვებელია, ეს მეც გამომდგებოდა მაგალითად და სხვებსაც, რომლებიც ამ ფაქტს ალბათ ეცოდინებიან, ეს ფაქტი ალბათ ეცოდინებიან, ეს ფაქტი ალბათ ეცოდინებიან, ეს ფაქტი

მაღალხარისხოვნად მოვამზადოთ საკურსო და სადიპლომო შრომები

სურათზე: დასავლეთ-ევროპის ენებისა და ლიტერატურის ფაკულტეტის IV კურსის სტუდენტი ნ. ბალაშვილი საკურსო შრომაზე მუშაობის დროს გერმანული ენის კაბინეტში.

ფოტო ბ. ბაკრაძისა

ROGOR MUSHAOBEN SADIPLOMO SHROMEBZE KIMIIS FAKULTETIS STUDENTEBI

სადიპლომო შრომის დამუშავება მეტად სასაფეხურისებური ეტაპს წარმოადგენს სტუდენტთა ცხოვრებაში. სადიპლომო შრომის წერის პროცესში მეფლეგნება სტუდენტების დამოუკიდებელი მუშაობის უნარი, აქ ხდება მთელი გაკეთილი მეშობის შეჯამება. მეფლეგნება სტუდენტებმა მიერ უნივერსიტეტში შეძენილი ცოდნა.

სადიპლომო შრომის ხელმძღვანელს სრული შესაძლებლობა აქვს სწორი დასკვნა გაკეთოს სწავლების დადებითი და უარყოფითი მხარეების შესახებ.

ქიმიის ფაკულტეტის სტუდენტების სადიპლომო თემა მოიიზოვს ექსპერიმენტალურ სამუშაოების ჩატარებას; სტუდენტი დახელოვნებული უნდა იყოს ლაბორატორიულ მუშაობაში, უნდა გააჩნდეს ლიტერატურის შერჩევისა და გამოყენების უნარი. ქიმიის ფაკულტეტის სტუდენტები სადიპლომო შრომის ამოშავებენ თოთქმის ორი წლის განმავლობაში. მაგალითად, ორგანული ქიმიის სპეციალობის სტუდენტებს—მეფეკნერსესოვის, ნელი გერმანიშვილის და ლეილა ქერეძის სადიპლომო შრომები წარმოადგენს მათ მიერ დამუშავებული საკურსო შრომების გაგრძელებას. აღნიშნული სტუდენტები თოთქმის ორი წლის განმავლობაში მუშაობენ ლაბორატორიაში და დამუშავეს მეტად საინტერესო საკითხები. მათ მიერ მიღებული შედეგები არ არის მოულოდნელი მეცნიერულ ინტერესს და მათი ნაშრომები შეიძლება გამოქვეყნდეს. სპეციალურ მეცნიერულ ჟურნალში.

სადიპლომო შრომის დამუშავებისას სტუდენტებს დიდ დახმარებას უწევენ ლაბორანტები და პროფესორ-მასწავლებლები. ისინი თვალურად ადევნებენ სტუდენტის კვლევითი მუშაობის მიმდინარეობას, მიეთითებენ სათანადო მეთოდებზე და ყოველ ლონეს ხმარობენ, რათა სტუდენტის სადიპლომო შრომა სათანადო მეცნიერულ დონეზე იდგეს და სავსებით აკმაყოფილებდეს ყველა პირობას, რომლებიც ამგვარ ნაშრომს მოეთხოვება.

პროფ. ა. ქანანიშვილი

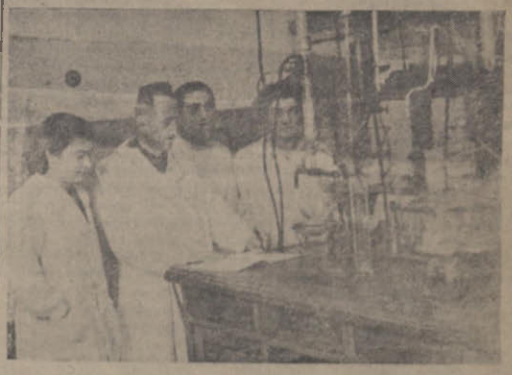

სურათზე: ქიმიის ფაკულტეტის V კურსის დიპლომანტ სტუდენტებს პროფ. ა. ნიღაბიდეი ორგანული ქიმიის ლაბორატორიაში.

ფოტო ბ. ბაკრაძისა

ᲕᲐᲛᲣᲨᲐᲝᲑ ᲐᲥᲫᲣᲐᲚᲣᲠ ᲗᲔᲛᲐᲖᲔ

სამეცნიერო კომენტატორი პარტიის ეიტორიალური კომიტეტის სექტემბრის პლენუმის დადგენილების თანახმად განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა მეტო�ეა საკვები ბაზის შექმნის მეცხოველეობის შემდგომი განვითარებისათვის.

ამ დადგენილების შეუზე მაინტერესებდა ბაკურიანის მიდამოებში სათიბ-სამოვრების გაკრეკვები და მათი მნიშვნელობის შესწავლა. ამ მიზნით რაიონულ-ოლქის მოკრეა ბაკურიანის მიდამოების სუბალპური და ალპური ზონები 1951-53 წლების განმავლობაში; შეგროვილ მასალები, რომელთაც ვამუშავებდი ბოტანიკის კათედრის თანამშრომელთა ხელმძღვანელობით.

ამგვარად ამ საკითხზე ეწერ სადიპლომო შრომას, მინდა ჩემი წვლილი შეეტანო მეცხოველეობის შემდგომი განვითარების საქმეში.

ა. ლეკიშვილი,
ბიოლოგიის ფაკულტეტის V კურსის სტუდენტი.

MUSHAOBAS DIDI KANIA SEUZUDEKI

1953 წელს ვერცხლის მედალზე დავამთავრე ახალციხის რაიონის სოფ. ზემო ალვანის საშუალო სკოლა. სკოლაშივე შემიყვარდა „ქართული ენა და ლიტერატურა. გატაცებით კითხულობდი ჩვენი ლიტერატურის კლასიკოსთა ნაწარმოებებს. ჩემი ოცნება იყო შესულიყავი უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტზე. ოცნება სინამდვილედ მექცა. ამჟამად ვარ ფილოლოგიის ფაკულტეტის I კურსის სტუდენტი. მეფალსნის საპატიო წოდება გავამართლე. I სემესტრში ყველა საგანი „ფრიადზე" ჩავაბარე.

ამჟამად ვმუშაობ საკურსო თემაზე. თემად მაქვს „ქართველიდან შესული სიტყვები ბაკბერში".

ბაკბერი ჩემი დედაენაა. იგი ეკუთვნის იბერიელ-კავკასიურ ენათა ოჯახის ქისტურ-ბაკბერ ჯგუფს. ბაკბერი სამწერლო ენა არაა, ამდენად მისი შესწავლა მეცნიერული თვალსაზრისით ძალიან საინტერესოა. როგორც ი. ბ. სტალინი გვასწავლის, ყველა ენა ვითარდება თავის საკუთარი შინაგანი კანონების მიხედვით. ამიტომ ბუნებრივია, რომ ქართველიდან შესული სიტყვები ბაკბერში განიცდის გარკვეულ ფონეტიკურ ცვლილებებს.

ზამთრის არდადეგები გამოვიყენე საკურსო თემის დამთავრებისათვის. ადგილობრივ, ზემო ალვანში, ჩავიწერე ტექსტები. შემდეგ ამოვწერე ქართველიდან შესული სიტყვები და შევეცადე მათი ცვლილებ.

საკურსო შრომაზე მუშაობამ გამოიხატა ინტერესი იბერიულ-კავკასიური ენათმეცნიერებისადმი. გავეცანი საკირო ლიტერატურას: წაკითხულ ი. ბ. სტალინის შრომები ენათმეცნიერების საკითხებზე, პროფ. არნ. ჩიქობავის „ენათმეცნიერების შესავალი", ი. ფეშერიეფის „Бацбийский язык". თემის დამუშავებისას ვიყენებ ლენინგელ და სხვა ლიტერატურას.

საკურსო შრომის წარმოდგენის ვადა მარტის პოლა რიცხვები. შრომა ძირითადად დაწერილი მაქვს. დაცვისათვის წარვადგენ 25 მარტს. თემის დამუშავებაში გეოლისხმენ ხელმძღვანელობას მიეცეს პროფ. ვ. თოფურია.

ᲗᲔᲛᲘᲡ ᲛᲘᲦᲔᲚᲐᲫᲘ,
ფილოლოგიის ფაკულტეტის I კურსის ფრიადოსანი სტუდენტი.

ᲩᲔᲛᲘ ᲡᲐᲓᲘᲞᲚᲝᲛᲝ ᲨᲠᲝᲛᲐ

ჩემი სადიპლომო შრომის მიზანია ტყის მეტქნის ჯიშების „მიკორიზების" ანატომიურ-ფიზიოლოგიური შესწავლა.

მიკორიზელ მოყვანების შესწავლა განსაკუთრებული ეკონომიური სიკეთეა ტყეების ბუნების ამაღლებისა და ფესვიანობის გაზრდის, ნიადაგ-ტყის ურთიერთობის, ტყეების ბუნებრივ-ბიოლოგიური ფუძეების ფესვიანობის, ტყეების ბუნებრივ-ბიოლოგიური ფუძეების ანატომიური და მიკროქიმიური მხარე.

ამჟამად ეს ჩემი სადიპლომო მუშაობა ძირითადად ეხება საკითხის ეკონომიურ-ბიოლოგიურ შესწავლას. კათედრაზე ყველა აუცილებელი პირობა შექმნილი, რათა წარმატებით შეესრულო და გადავხედ ადრე წარვადგინო სადიპლომო შრომა. იმედია, რომ საქმისადმი მუყაითი მიდგომით შეეძლებ ჩემი წვლილი შეეტანო ამ აქტუალური საკითხის წარმატებით გადაჭრაში, რათა ეთანხმოთ ბუნების ეს შეუსწავლელი მოკლენი, ემსახურის ჩვენი საშობლოს ეკონომიკას.

რ. ᲛᲘᲥᲔᲚᲐᲫᲔ,
ბიოლოგიის ფაკულტეტის V კურსის სტუდენტი.

ᲕᲐᲛᲣᲨᲐᲝᲑ ᲐᲥᲫᲣᲐᲚᲣᲠ ᲗᲔᲛᲐᲖᲔ

საბჭოთა კავშირის კომენტატორი პარტიის ეიტორიალური კომიტეტის სექტემბრის პლენუმის დადგენილების თანახმად განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა მეტოchneეა საკვები ბაზის შექმნის მეცხოველეობის შემდგომი განვითარებისათვის.

ამ დადგენილების შეუზე მაინტერესებდა ბაკურიანის მიდამოებში სათიბ-სამოვრების გაკრეკვები და მათი მნიშვნელობის შესწავლა. ამ მიზნით რაიონულ-ოლქრმე მოკრეა ბაკურიანის მიდამოების სუბალპური და ალპური ზონები 1951-53 წლების განმავლობაში; შეგროვილ მასალები, რომელთაც ვამუშავებდი ბოტანიკის კათედრის თანამშრომელთა ხელმძღვანელობით.

ამგვარად ამ საკითხზე ეწერ სადიპლომო შრომას, მინდა ჩემი წვლილი შეეტანო მეცხოველეობის შემდგომი განვითარების საქმეში.

Ა. ᲚᲔᲙᲘᲨᲕᲘᲚᲘ,
ბიოლოგიის ფაკულტეტის V კურსის სტუდენტი.

ᲡᲐᲙᲣᲠᲡᲝ ᲓᲐ ᲡᲐᲓᲘᲞᲚᲝᲛᲝ ᲨᲠᲝᲛᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲠᲣᲚᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ

რამდენიმე წელია, რაც ჩვენს უნივერსიტეტში შემოღებულია საკურსო და სადიპლომო შრომები.

საკურსო შრომების დამუშავებას ფილოლოგიის ფაკულტეტზე ყველაზე მეტი სირთულე ახლავს პირველ კურსზე, ეს იმიტომ, რომ ისინი ახალბამფულები ჯერ სუნნიერსიტეტო ცხოვრებაში. მათ, საერთოდ, თავა ენაში არასდეს არ დამუშავებიათ. იმდენად, პირველად უხდებათ საენამეცნიერო თემაზე შუმაობა და ისიც უნივერსიტეტში. ხელმძღვანელის მხრივ დიდი ტაქტი და ზომიერებაა საჭირო, რომ თემისადმი შინაგანი არ დაბიოს სტუდენტს არიმეფ, პირიქით, გარკვეული ინტერესი ალეძრას.

ახალი ქართული ენის კათედრას საკმაო გამოცდილება აქვს ამ საქმეში. ერთიდ სიუჯეთ შეეეხოთ საკითხს.

საკურსო შრომის დამუშავება რამდენიმე ეტაპად მიმდინარეობს.

პირველი ეტაპია **თემის არჩევა.** თემის შერჩევას ორსებითი მნიშვნელობა აქვს. იგი სტუდენტს უნდა ეამოდეს და თანაც გარკვეული ინტერესით ეკურთხოდეს მას. თუ ეს არ არის, მაშინ სტუდენტი დამოუკიდებელ ვერ შეძლებს შრომის დაწერას. სირთულე ისაში მდგომარეობს, რომ ჯერ კურსი წაკითხული არაა და საკითხთა წყება სტუდენტთათვის ეენაბია. ამიტომ, თემების წინასწარ გამოცხადებას აზრი არა აქვს.

ქართველი ენის კურსის კითხვისა და პრაქტიკული მეცადინეობის დროს ყურადღება მახვილდება ისეთ საკითხებზე, რომელთა ესა თუ ის მხარე ჯერ კიდევ გადასაწყვეტია, ან რომელთა განსაუქმესლად დამატებითი მასალაა საჭირო, ან კიდევ სამეცნიერო ლიტერატურაში სხვადასხვა აზრია გამოთქმული და სხვ. სტუდენტები ასეთი საკითხებისადმი მეტ ინტერესს იჩენენ და მათი დამუშავების სურვილსაც გამოიკვეთენ. სურვილი იმდენად დიდია, რომ ისინი მზად არიან საკითხი შეისწავლონ რომელიმე მეზობლის თხზულებათა მონაცემების მიხედვით, თავიანთი სოფლის მეტყველების მიხედვით და სხვ. ამგვარად, თემის არჩევა ჩვენთვის ნოემბრიდან მარტის შუა რიცხვებამდე.

მეორე ეტაპია **საანალიზო მასალის შეგროვება.** ხელმძღვანელი სტუდენტებს აანალს ტაქტიკას, თუ როგორ ამოიწერონ მასალა, და თემასთან დაკავშირებით ესახელებს წყაროებს, რომლებიც უნდა გამოიყენონ საკვონ მასალის შესაგროვებლად. შემდეგ წყაროებთან ამოწერილია და საკითხების მიხედვით კლასიფიცირებულ მასალას და მის შესახებ თავის შეხედულებას სტუდენტი აანალს ხელმძღვანელს. ამორჩევა აზრთა გაცვლა-გამოცვლა.

შემდეგ ეტაპია თემის **შესახებ ორსებული სამეცნიერო ლიტერატურის გაცნობა და გამოყენება.** რიგა ხელმძღვანელი დარწმუნდება, რომ საანალიზო მასალა საკმარისია, ეასახელებს სახელმძღვანელოთა გარდა სამეცნიერო ლიტერატურას, ჯერ ადვილდასაძღვნა და შემდეგ რთულს. გარკვეული დროის შემდეგ სტუდენტი წარმოიდგენს ხელმძღვანელს სამეცნიერო ლიტერატურიდან გაკეთებულ ამონაწერებს და თავისი თემის დამუშავების გეგმას.

მეოთხე ეტაპი გულისხმობს მასალის ანალიზის საფუძველზე **საკურსო შრომის დაწერასა** და გარკვეული დებულებების წამოყენებას. ამას დამოუკიდებელი ასრულებს სტუდენტი. საკირო შემთხვევაში შეეძლია მიიღოს კონსულტაცია. დაწერილ შრომას სტუდენტთან ერთად ან ცალკე კითხულობს ხელმძღვანელი და ავტორს აძლევს შენიშვნებს, თუ რა არ არის სწორი და რატომ, რა არის საჭიო და რატომ და სხვ. აზრთა გაცვლა-გამოცვლის შემდეგ სტუდენტი სათანაო ცვლილებებს შეიტანს თავის შრომაში, გადაწერს და წარმოუდგენს ხელმძღვანელს, რომელიც თავის მხრით ამ შრომას განსახილველად გადასცემს კათედრას.

კათედრა გამოიყოფს ერთ რეცენზენტს 10-15 საკუთარი შრომისათვის. თითოეულ შრომაზე დგება მოკლე რეცენზია, რომელშიც დადგინ მხარეებთან ერთად ღირებულია ნაკლიც. შრომათა მიწერეთ ამის შემდეგ ინიშნება დაცვა.

მეხუთე დამამთავრებელი ეტაპია საკურსო შრომის **დაცვა.** დაცვას ესწრებიან: ჯგუფის **სტუდენტები,** საკურსო შრომის **ხელმძღვანელი,** კათედრის დოცენტი — **რეცენზენტი** და ამათ გარდა კათედრის ერთი დოცენტი ან ასისტენტი. დაცვაზე შრომის ავტორი ზეპირად წარმოაქვენ შესავალ სიტყვაში მოკლედ გადმოსცემს ამ შედეგებს, რომლებიც მან მიიღო თემის დამუშავების დროს. შემდეგ რეცენზენტი აღნიშნავს შრომის როგორც ღირსებებს, ისე ნაკლოვან მხარეებს. სტუდენტი ცდილობს რეცენზენტის გასაცეს ამომწურავი პასუხი. ყველა შენიშვნაზე (ამ შენიშვნებს იგი პირველად ისმენს). შენიშვნებს აძლევს ხელმძღვანელიც, თუ შრომაში სადაო საკითხებია დატოვებული. ბრძოლა-ფიქრობა ცხოველი მსჯელობა, რაც დიდ ინტერესს იწვევს სტუდენტებში. შეფასება ხდება კათედრის სამეგ წევრის მონაწილეობით.

ასეთ საფუძველზე მუშაობას მეტი დრო სჭირდება, მაგრამ იგი მრავალმხრივ სასარგებლოა. სტუდენტი ეჩვევა მასალის შერჩევას და კლასიფიკაციას, სამეცნიერო ლიტერატურის შესწავლას და გამოყენებას, მასალის ანალიზს და ანალიზის საფუძველზე შრომის დაწერას, მიღებული შედეგების მიხედვით დებულებათა წამოყენებას. ამით სტუდენტს უკეთესდება კვლევა-ძიებითი უნარი.

მეორე კურსზეც დაახლოებით ასე მიმდინარეობს საკურსო შრომაზე მუშაობა, ოღონდაც პირველ კურსზე მიღებული ჩვენს გამო რამდენიმე ეტალს გაერთიანება ხარხდება. საკურსო შრომის თემის არჩევის შემდეგ საკითხთა ხელმძღვანელმა დაუსახელის მათ სათანადო წყაროები და სამეცნიერო ლიტერატურა. დანაბარებს სტუდენტები დაბოეკიდებელ ასრულებენ. შეიძლება მნიშვნელ დროდაღრო კონსულტაციისათვის მიმართონ ხელმძღვანელს.

ამგვარ თანამშრომლობულ მუშაობას ის ნაყოფი გამოაქვს, რომ სტუდენტთა საკმარო რაოდენობა არჩევენ ენის სპეციალობას, ხშირად ამუშავებენ ენის აქტიურ საკითხებზე მიზანენებს და გამოაქვთ საენამეცნიერო წრეში, სამეცნიერო კონფერენციაზე და სხვადან. ზოგი მათგანი იბეჭდება კიდეც. ბევრი სტუდენტი იღებს ცხოველ მონაწილეობას დიალექტოლოგიურ ექსპედიციებში, რომელთაც ყოველწლიურად აწყობს ჩვენი უნივერსიტეტი.

რაც შეეხება სადიპლომო შრომებს, იგი დამაკვირვებელებია მთელი შუმაობისა. სადიპლომო შრომაში სტუდენტმა უნდა გამოამეღავნოს თავის სპეციალობაში ღრმა ცოდნა, სამეცნიერო ლიტერატურის კრიტიკული გამოყენების უნარი, მასალის ანალიზისა და ანალიზის საფუძველზე — დებულებათა წამოყენების შესაძლებლობა. შრომა ეფიციალ რაიმე ახალ უნდა შეიცავდეს. იგი სტუდენტის საფუძველად მომზადებასთან ერთად მისი დამოუკიდებელი შუმაობის ესეც უნდა გვიჩვენებდეს. ეს ყოველთვის ასე არაა, მაგრამ ეგაბი ეშეტეს შემთხვევაში ეს ხარხდება.

სადიპლომო შრომათა თემატიკა ისტორიული და მრავალფეროვანი. იგი შეიძლება იყოს წმინდა ფილოლოგიური (როგორიცაა: ძველი ქართული ენის ტექსტის დადგენა, რომელშე ალსიკოლი წერილის თხზულებათა ტექსტის დადგენა და მისი ენობრივ-ლექსიკური განხილვა) ან, ძირითადად, წმინდა ენათმეცნიერული: ზეპირი ენის გამოკვლევა, დიალექტების შესწავლა, ფრაზეოლოგიური და ლექსიკური საკითხების დამუშავება, მონათესავე ენათა ტექსტიკური წყობისა და ძირითადი ლექსიკური ფონდის ნაკლოვანების შესწავლა და სხვა. სადაკვლევ-ძიებიდ ფარდოდა ალფანეთი ქართული, მისი მონათესავე ზანური და სვანური ენები, მთელი რიგი კავკასიური და ალთაისეული ენები. ასევე თემა შემუშავდა ი. ბ. სტალინის საენამეცნიერო შრომების საფუძველზე.

პროფ. ვ. თოფურია

ᲙᲐᲠᲘᲖᲘᲡ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲫᲐᲮᲘᲚᲘ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ „ᲓᲠᲝᲔᲑᲐᲨᲘ“

დიდი ბელადი ვ. ი. ლენინი წერდა: „კომუნამ, როგორც სოციალური რევოლუციისთვის მოწინავე მებრძოლმა, თავდაჯერებულ მოძღვარად მოიყვანა ყველგან, სადაც კი ატარებდა და იბრძოლა პროლეტარიატი... პარიზის ხალხისგან გრიგენე